

Урок № 4 (13.04 – 17.04)

Тема уроку: **Рондо.**

Рондо — одна з найдавніших музичних форм. Її назва, прийшла із середньовічної Франції, де словом «рондо» називалися пісні-хороводи (від слів *rondeau* — калоок і *ronde* — хоровод). Солісти - заспівувачі виконували мелодію на різні строфи тексту, а хор повторював приспів, у якому не змінювалися ані слова, ані музика. Від цих хороводів і бере свій початок рондо — своєрідний жанр і відповідна форма побудови музичного твору. Починається рондо з головної теми, яку називають рефреном (із французької мови «приспів»). Упродовж рондо рефрен повторюється не менше трьох разів, чергуючись з іншими музичними епізодами, контрастними за характером музики» У формі рондо написано багато інструментальних п'єс у народному стилі, — бадьорих і жвавих.

Звернімося до словничка:

Рондо — жанр камерно-інструментальної музики; твір, форма якого будується на зіставленні теми та кількох контрастних епізодів.

У різних національних культурах тієї чи іншої історичної доби існували свої норми зіставлення і взаємозв'язку окремих частин рондо. У початковий період розвитку жанру виникло куплетне (старовинне) рондо. Воно було однією з улюблених форм французьких і німецьких клавесиністів. Здебільшого йдеться про програмні п'єси найрізноманітнішого характеру, переважно мініатюри. Цю форму композитори використовували і для написання танців. У класичну епоху рондо досягло найвищого розвитку, до цього жанру зверталися В.-А. Моцарт, Л.Бетховен.

**Людвиг
ван
Бетховен**

1770-1827

**Вольфганг Амадей
Моцарт
(1756 — 1791)**

Австрійський композитор, представник віденського класицизму, який вважається одним із найгеніальніших музикантів в історії людства. Музика Моцарта стала вершиною класичної епохи за чистотою мелодії та форми.

Будується рондо на двох принципах: контрасту і повторюваності (репризності). Утворилася форма рондо, подібно до варіацій, — від народної музики.

Пригадайте, як будується куплетна форма в піснях. Слова заспіву щоразу змінюються, а приспів залишається незмінним (і мелодія, і слова). А тепер уявіть, що народні музиканти захочуть перекласти цю пісню на мову інструментів і зіграти її без слів. Очевидно, для того щоб відтворити будову пісні, щоразу доведеться оновлювати музику «заспіву» (наприклад, доручати її виконання різним інструментам) і зберігати незмінним «приспів», виконуючи його всім.

Один із музикознавців, котрий досліджував вплив музики на людину, довів, що твір В.А. Моцарта «Рондо в турецькому стилі» поліпшує настрій.

Цікаво, що «Рондо...» є третьою частиною сонати ля-мажор. За законами музичної композиції, фінальну частину сонати пишуть у певній класичній формі. Моцарт обрав відому форму рондо: музика неначе «ходить» по колу і один мотив увесь час повторюється. Ця частина набула великої популярності і згодом її почали виконувати як окремий твір.

У музиці рондо виникло в XVII ст. Спочатку це було старовинне (куплетне) рондо — переважно програмні п'єси-мініатюри різного характеру, улюблений жанр французьких клавесиністів Ж. Шамбоньєра, Ф. Куперена, Ж.-Ф. Рамо. В німецькій музиці рондо звучить у фіналах концертів Й.С. Баха.

За кількістю тем виділяють *мале рондо* (одна або дві теми) і *велике рондо* (три і більше тем).

Розгляньмо схему музичної форми рондо:

A — B — A — C — A — ... — A, де **A** — це рефрен, **B** і **C** — епізоди.

Слухання:

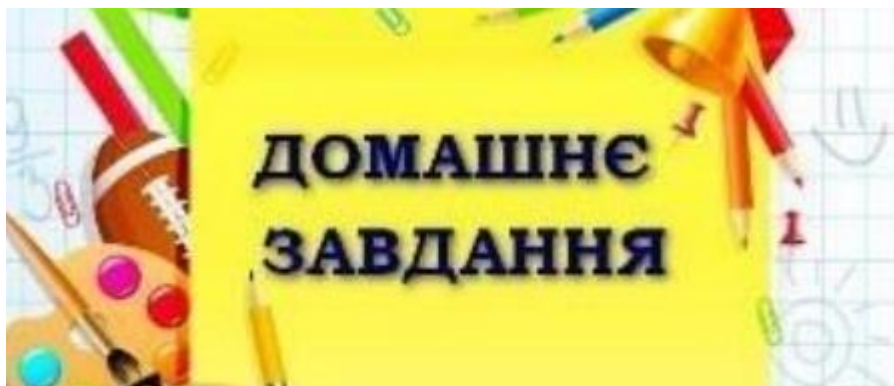
Третьої частини Сонати № 11 ля мажор для фортепіано
В.А.Моцарта.

https://www.youtube.com/watch?time_continue=19&v=Yomi0-WL5Pg&feature=emb_logo

- Скільки разів звучить рефрен у рондо?
- Який характер музики?

Розучуємо пісню Н.Май «Веселка»

https://www.youtube.com/watch?time_continue=5&v=oKDPCbvfB18&feature=emb_logo

Практичні завдання без оцінювання:

- Слухати, музику за власним вибором.
- Знаходити твори, пов'язані з темою уроку.

Підготувати презентацію або повідомлення

на теми: "Рондо" чи "Варіації" (за вибором)

Дедлайн: 20.04.2020 до 18:00

БАЖАЮ УСПІХІВ!

